

Т. М. Сергієнко

Арутюнов Олександр Іванович

АРУТЮНОВ Олександр Іванович (21. 12. 1903(03. 01. 1904), Єреван - 05. 06. 1975, Москва) - нейрохірург. Доктор медичних наук (1944), професор (1945). Заслужений діяч науки УРСР (1954), академік АМН СРСР (1967). Герой Соц. Праці (1974). Закін. мед. факультет Ростов. університету (1929). Учасник боїв у Монголії і війни з Фінляндією, гол. хірург армії і фронту під час 2-ї світової війни. Працював у Моск. інституті нейрохірургії (1932- 41), Київ. інституті удосконалення лікарів та Київ. психоневрол. інституті (1945-50), дир. Київ. НДІ нейрохірургії (1950-64), дир. Інституту нейрохірургії (Москва, 1964-75). Засновник укр. школи нейрохірургів. Гол. нейрохірург МОЗ УРСР. Осн. напрями наук. діяльності: пухлини головного і спинного мозку, судинна патологія мозку, мозковий кровообіг, метаболізм мозку, хірургія болю, функціон. нейрохірургія, нейротравма воєнного часу, нейроонкологія. Перший віце-президент, а потім почесний президент Всесвіт. федерації нейрохірургічних т-в.

Основні праці

Огнестрельные повреждения крупных сосудов и их хирургическое лечение. К., 1949; Туберкуломы головного мозга. К., 1959 (співавтор); Опухоли головного и спинного мозга: Библиография отеч. лит-ры, 1917-1961. К., 1963 (співавтор); Тотальная церебральная ангиография. К., 1971 (співавтор); Транссинуидальная хирургия гипофиза. Москва, 1976;

Руководство по нейротравматологии. Ч. 1, 2. Москва, 1978 (співавтор); Гипоксия головного мозга. Москва, 1978 (співавтор).

Рекомендована література

- 1. Проблемы нейрохирургии: [Сб., посвящ. 60-летию со дня рожд. и 35-летию науч., лечеб. и обществ. деятельности Арутюнова А. И.]. К., 1964;**
- 2. Нилин М. Нейрохирургия. Фрагменты истории (Об Арутюнове) // Наука и жизнь. 1974. № 5;**
- 3. Памяти Александра Ивановича Арутюнова // ВН. 1975. Вып. 5;**
- 4. Александр Иванович Арутюнов: (К 75-летию со дня рождения) // Знаменат. и юбил. даты истории медицины 1979 года. Москва, 1978;**
- 5. К 80-летию со дня рождения А. И. Арутюнова // Журн. вопр. нейрохирургии им. Н. Н. Бурденко. 1984. № 1.**

Бібліографічний опис:

Арутюнов Олександр Іванович / Т. М. Сергієнко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. - К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. - Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-44748>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).